

ВИСНОВОК
Міністерства юстиції України
за результатами правової експертизи
проекту Закону України «Про внесення змін до деяких
законів України щодо посилення гарантій здійснення повноважень
Регулятора у сферах енергетики та комунальних послуг»

Загальна підсумкова оцінка: відповідний із зауваженнями щодо недотримання вимог нормопроєктувальної техніки.

Розробник

Міністерство енергетики України.

Правові підстави прийняття (схвалення) акта

Частина перша статті 93 Конституції України.

Антикорупційна експертиза

Проект Закону не містить корупціогенних факторів.

Оцінка відповідності проекту акта законодавства Конституції та законам України, іншим актам законодавства

Відповідний (чек-лист 1).

Оцінка відповідності проекту акта законодавства принципу недискримінації (антидискримінаційна експертиза)

Відповідний (чек-лист 2).

Оцінка відповідності проекту акта законодавства вимогам нормопроєктувальної техніки

Невідповідний (чек-лист 3).

Оцінка відповідності проекту акта законодавства принципу забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків

Відповідний (чек-лист 4).

Оцінка відповідності проекту міжнародного договору України, який пропонується схвалити (підписати) згідно з проектом акта законодавства, Конституції та законам України

Проект Закону не є проектом акта законодавства, яким пропонується схвалення (підписання) проекту міжнародного договору України (чек-лист 5).

Правову експертизу проведено

Управління конституційного та адміністративного законодавства Департаменту публічного права.

Перший заступник Міністра

Євгеній ГОРОВЕЦЬ

Ярослав Фаримець 271 15 50, (067) 526 78 50

СЕД АСКОД
Міністерство юстиції України
№ 143872/167172-26-24/7.1.4 від 17.10.2024
Підписувач Горовець Євгеній Миколайович
Сертифікат 382367105294AF970400000005E0500CC5FE302
Дійсний з 23.09.2024 8:51:32 по 23.09.2025 8:51:32

Оцінка відповідності проєкту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо посилення гарантій здійснення повноважень Регулятора у сферах енергетики та комунальних послуг» Конституції та законам України, іншим актам законодавства

Підсумкова оцінка: відповідний.

Критерії оцінки:

1	<i>Проект акта відповідає Конституції України</i>	так
2	<i>Проект акта відповідає чинним міжнародним договорам України, стандартам Ради Європи у сфері демократії, верховенства права та прав людини, положенням Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод з урахуванням практики Європейського суду з прав людини</i>	так
3	<i>Проект акта відповідає законам України / узгоджується із законами України</i>	так
4	<i>Проект акта відповідає актам Президента України / узгоджується із актами Президента України</i>	так
5	<i>Проект акта узгоджується з актами такої ж юридичної сили</i>	так
6	<p>6.1. Проектом Закону пропонуються зміни до законів України «Про центральні органи виконавчої влади», «Про Кабінет Міністрів України», «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», зокрема:</p> <p>щодо непоширення положень Закону України «Про Кабінет Міністрів України» стосовно спрямування і координації відповідним міністром на діяльність Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – Регулятор) (абзац другий підпункту 1 пункту 2 розділу I);</p> <p>щодо непоширення положень Закону України «Про Кабінет Міністрів України» стосовно скасування Урядом актів центральних органів виконавчої влади на акти Регулятора (абзац третій підпункту 1 пункту 2, підпункт 11 пункту 3 розділу I);</p> <p>щодо обмежень доручень Прем'єр-міністра України та інших членів Уряду стосовно посадових осіб Регулятора (підпункт 2 пункту 3 розділу I);</p> <p>щодо непоширення вимог Кабінету Міністрів України до формування структури апарату центрального органу виконавчої влади на структуру Регулятора (підпункт 3 пункту 3 розділу I).</p> <p>У зв'язку з наведеним зазначаємо таке.</p> <p>Відповідно до частини першої статті 6 Конституції України державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову.</p> <p>Конституційна система поділу державної влади означає, що кожній із гілок влади притаманна своя система (структура) суб'єктів, інститутів, засобів, форм та методів правління (здійснення влади), заснована виключно на ідеях свободи, верховенства права, гарантування і дотримання прав і свобод людини і громадянина та обмеження свавільного правління. Метою функціонального поділу державної влади на законодавчу, виконавчу та судову є розмежування повноважень між різними органами державної влади та недопущення привласнення повноти державної влади однією з гілок влади, що означає самостійне виконання кожним із них своїх функцій та здійснення повноважень відповідно до Конституції та законів України (абзац перший пункту 2</p>	

мотивувальної частини Рішення Конституційного Суду України від 24 червня 1999 року № 6-рп/99; абзац другий підпункту 2.1 пункту 2 мотивувальної частини Рішення Конституційного Суду України від 08 липня 2016 року № 5-рп/2016, пункт 3 мотивувальної частини Рішення Конституційного Суду України від 27 жовтня 2020 року № 13-р/2020).

Систему органів виконавчої влади відповідно до розділу VI Конституції України, частини першої статті 1 Закону України «Про Кабінет Міністрів України», частини першої статті 1 Закону України «Про центральні органи виконавчої влади», частини другої статті 1 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» складають *Кабінет Міністрів України як вищий орган у системі органів виконавчої влади*, міністерства, інші *центральні органи виконавчої влади*, місцеві державні адміністрації.

При цьому відповідно до пункту 9¹ статті 116 Конституції України Кабінет Міністрів України спрямовує і координує роботу міністерств, інших органів виконавчої влади.

Зазначені конституційні положення знайшли розвиток в положеннях Закону України «Про Кабінет Міністрів України», відповідно до статті 1 якої Кабінет Міністрів України (Уряд України) є вищим органом у системі органів виконавчої влади. Кабінет Міністрів України здійснює виконавчу владу безпосередньо та через міністерства, інші центральні органи виконавчої влади, Раду міністрів Автономної Республіки Крим та місцеві державні адміністрації, спрямовує, координує та контролює діяльність цих органів.

Таким чином, Основним законом Кабінет Міністрів України поставлено на найвищий щабель системи органів виконавчої влади, отже, цей орган наділений відповідними повноваженнями для забезпечення здійснення виконавчої влади в державі.

Забезпечення оптимальних форм організації та методів діяльності публічної влади, стабільність соціально-економічного розвитку держави значною мірою залежить від ефективної діяльності Уряду як вищого органу виконавчої влади. У свою чергу результативність роботи Уряду зумовлена особливостями його правового статусу, в тому числі обсягом повноважень, меж їх застосування, способів реалізації цих повноважень.

Враховуючи викладене, не підтримуємо поширення практики законодавчих ініціатив, що запроваджують необґрунтовані винятки із сфери впливу Уряду як вищого органу у системі органів виконавчої влади, в тому числі в питаннях спрямування та координації діяльності центральних органів виконавчої влади, що, на наш погляд, порушує цілісність та єдність при проведенні Кабінетом Міністрів України відповідної державної політики та розмиває межі відповідальності за виконання поставлених перед Урядом завдань.

6.2. Пунктом 5 розділу I проекту Закону пропонується внести зміни до пункту другої частини другої статті 1 Закону України «Про адміністративну процедуру» (далі – ЗАП), якими *з-під дії регулювання зазначеного Закону виключаються відносини щодо здійснення державного регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг*.

Відповідно до висновку експертів Програми SIGMA від жовтня 2022 року надання послуг, що становлять загальний інтерес (електропостачання, водопостачання, телекомунікаційні чи поштові послуги), врегульовано правом Європейського Союзу шляхом встановлення основних принципів та умов надання таких послуг. Стаття 1 Протоколу (№ 26) до Договору про Європейський Союз встановлює основні принципи надання таких послуг, що включають: високий рівень якості, безпеку та доступність, рівне ставлення, сприяння універсальному доступу та забезпеченню прав споживачів.

Згідно з вказаним висновком було наголошено, що під час надання таких послуг існує вид відносин між постачальником та регулятором, наділеним

наглядними/регуляторними функціями щодо постачальника. Загалом рамки публічного права передбачають, зокрема, повноваження вищого органу вживати різноманітні регулятивні заходи (наприклад, моніторинг чи контроль), у тому числі призупиняти діяльність постачальника.

Отже, виведення з-під дії ЗАП відносин щодо здійснення державного регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг призведе до розбіжностей між відповідним законодавством України та правом Європейського Союзу та несе в собі значний ризик погіршення захисту прав громадян на послуги, що становлять загальний інтерес.

Також повідомляємо, що вимогою інтеграційних прагнень України в європейський правовий простір є докорінне реформування правової системи та наближення її до європейських стандартів.

Саме за рахунок впровадження європейських стандартів забезпечується можливість наближення правових систем, що є ключовим чинником гармонізації національного законодавства та законодавства Європейського Союзу.

Адаптація національного законодавства до системи права Європейського Союзу – це перший етап тривалого процесу наближення національної системи права. Прийняття ЗАП дозволило наблизити Україну до європейських стандартів (наприклад, до вимог Європейської Конвенції про права людини, Рекомендації Ради Європи CM/Rec 2007(7) про належне управління, Хартії фундаментальних прав Європейського Союзу). Про відповідність ЗАП європейським стандартам у своїх висновках зазначали фахівці Програми SIGMA.

Основною метою реалізації ЗАП є встановлення високого рівня захисту прав фізичних та юридичних осіб через єдині правила, процедури та принципи в усіх сферах державного управління. Подібні закони були успішно впроваджені в країнах – членах ЄС.

Такий підхід узгоджується з основними принципами права на якісне управління (право бути вислуханим, обґрунтування адміністративних рішень, ефективний засіб правового захисту тощо) – це фундаментальне право громадян ЄС, яке закріплено у статті 41 Хартії Європейського Союзу про основоположні права.

Органи державного управління зобов'язані їх враховувати в усіх сферах для захисту інтересів та прав громадян і суб'єктів економічної діяльності.

На сьогодні Україна перебуває на шляху інтеграції до Європейського Союзу, що вимагає виконання відповідних завдань, а також надає можливості отримання фінансової допомоги у трансформації суспільства, правової системи та економіки. Для України євроінтеграційні реформи країни в сучасних умовах є пріоритетом.

У звіті Європейської комісії щодо оцінки прогресу України на її шляху до Євросоюзу від 08 листопада 2023 року наголошено, що ключовою подією у сфері надання послуг стало прийняття у 2022 році Закону України «Про адміністративну процедуру», який є важливим для розвитку права на ефективне управління.

Згідно з вказаним звітом у сфері реформи державного управління України в наступному році має бути забезпечене своєчасне приведення чинного законодавства у відповідність до Закону про адміністративні процедури в усіх секторах, охоплених його сферою застосування, та Комісія звертає увагу, що слід утриматися від практики виведення правовідносин з-під дії Закону України «Про адміністративну процедуру», оскільки це різко зменшить його загальний вплив.

Слід зазначити, що відповідність законодавства положенням ЗАП є одним з індикаторів виконання умов Угоди про асоціацію між Україною та ЄС,

а також одним з основних критеріїв для отримання від ЄС коштів у рамках Ukraine Facility.

Водночас повідомляємо, що на виконання положень Антикорупційної стратегії на 2021–2025 роки, затвердженої Законом України від 20 червня 2022 року № 2322-IX «Про засади державної антикорупційної політики на 2021–2025 роки», Кабінетом Міністрів України 04 березня 2023 року прийнято постанову № 220, якою затверджено Державну антикорупційну програму на 2023–2025 роки (далі – Програма), метою якої є досягнення значного прогресу в запобіганні та протидії корупції, забезпечення злагодженості та системності антикорупційної діяльності всіх державних органів та органів місцевого самоврядування, а також належного процесу післявоєнного відновлення України.

Програма є інструментом виконання Україною своїх міжнародних зобов'язань та впровадження міжнародних антикорупційних стандартів, у тому числі положень Конвенції ООН проти корупції, належного виконання рекомендацій, які надавалися Україні Організацією економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) і Групою держав проти корупції (GRECO), що, зокрема, наблизить вступ України до ЄС та Північноатлантичного Альянсу (НАТО).

Підпунктом 2.4.4.7.2 пункту 1.1 розділу 1 Заходів з виконання Державної антикорупційної програми на 2023–2025 роки додатка 2 до Програми на Міністерство юстиції України покладено завдання щодо моніторингу та надання обґрунтованих висновків-заперечень до проектів законів, які передбачають зміни, спрямовані на звуження предметної сфери дії Закону України «Про адміністративну процедуру».

Звертаємо увагу, що згідно з дорученням Прем'єр-міністра України Дениса Шмигала від 20 червня 2023 року № 18900/0/1-23 міністерствам, іншим центральним органам виконавчої влади необхідно припинити практику підготовки законопроектів щодо непоширення Закону на окремі сфери державного управління.

6.3. Підпунктом 10 пункту 3 розділу I проекту Закону пропонується викласти в новій редакції статтю 12 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», частиною четвертою якої передбачається, що встановлюються посадові оклади членам Регулятора, працівникам центрального апарату і територіальних органів Регулятора відповідно до розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, визначеного законом про Державний бюджет України на 01 січня відповідного року, *без урахування обмеження (у разі його наявності)* щодо застосування розміру прожиткового мінімуму для визначення посадових окладів працівників державних органів, оплата праці яких регулюється спеціальними законами, визначеного законом про Державний бюджет України на відповідний рік.

При цьому слід враховувати, що відповідно до пунктів 2 та 5 частини першої статті 7 Бюджетного кодексу України *бюджетна система України ґрунтується на принципі збалансованості*, відповідно до якого *повноваження на здійснення витрат бюджету мають відповідати обсягу надходжень бюджету на відповідний бюджетний період та принципі обґрунтованості, який полягає в тому, що бюджет формується на реалістичних макропоказниках економічного і соціального розвитку України та розрахунках надходжень бюджету і витрат бюджету, що здійснюються відповідно до затверджених методик та правил*.

Крім того, Міністерство фінансів України у своєму листі від 02 вересня 2024 року № 08010-12/240-5/25564 зазначило, що зміни до частини четвертої статті 12 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне

	<p>регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» не узгоджуються з підходами щодо оплати праці працівників державних органів, умови оплати праці яких визначено спеціальними законами.</p> <p>6.4. Відповідно до абзацу першого пункту 5 § 33 глави 2 розділу 4, пункту 1 § 70 розділу 6 Регламенту Кабінету Міністрів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18 липня 2007 року № 950, проект акта Кабінету Міністрів підлягає обов'язковому погодженню всіма заінтересованими органами, а також Мінфіном, Мінекономіки та Мінцифри.</p> <p>Згідно з абзацом першим пункту 1 Положення про Національне агентство України з питань державної служби, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01 жовтня 2014 року № 500, центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України та який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері державної служби, здійснює функціональне управління державною службою в органі державної влади, іншому державному органі, його апараті (секретаріаті), є <i>Національне агентство України з питань державної служби</i>.</p> <p>З огляду на те, що проект Закону передбачає втрату працівниками Регулятора статусу державних службовців, зазначаємо про необхідність погодження проекту Закону <i>Національним агентством України з питань державної служби</i></p>	
--	---	--

Чек-лист 2

Оцінка відповідності проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо посилення гарантій здійснення повноважень Регулятора у сферах енергетики та комунальних послуг» принципу недискримінації (антидискримінаційна експертиза)

Підсумкова оцінка: відповідний.

Критерії оцінки:

1	При підготовці проекту акта:	
1.1	забезпечено відсутність положень, які створюють ситуацію, з якої особа та/або група осіб за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, громадянства, сімейного та майнового стану, місця проживання, мовними ознаками, іншими ознаками, які були, є та можуть бути дійсними або припущеними, зазначає обмеження у визнанні, реалізації або користуванні правами і свободами в будь-якій формі, встановленій Законом України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні», крім випадків, коли таке обмеження має правомірну, об'єктивно обґрунтовану мету, способи досягнення якої є належними та необхідними	так
1.2	забезпечено відсутність положень щодо дискримінації з боку державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, юридичних осіб публічного та	так

	приватного права, а також фізичних осіб у формі: прямої дискримінації; непрямої дискримінації; підбурювання до дискримінації; пособництва у дискримінації; утиску	
1.3	дотримано принципу недискримінації у сфері громадсько-політичної діяльності; державної служби та служби в органах місцевого самоврядування; правосуддя; трудових відносин, у тому числі застосування роботодавцем принципу розумного пристосування; охорони здоров'я; освіти; соціального захисту; житлових відносин; доступу до товарів і послуг; інших сферах суспільних відносин, а саме – забезпечено: рівність прав і свобод осіб та/або груп осіб; рівність перед законом осіб та/або груп осіб; повагу до гідності кожної людини; рівні можливості осіб та/або груп осіб	так
2	<i>Запропоновані проектом акта позитивні дії мають правомірну, об'єктивно обґрунтовану мету, спрямовану на усунення юридичної чи фактичної нерівності у можливостях для особи та/або групи осіб реалізовувати на рівних підставах права і свободи, надані їм Конституцією і законами України</i>	так
3	<i>Внаслідок прийняття акта неможливе в короткостроковій або довгостроковій перспективі погіршення/послаблення: забезпечення рівності прав і свобод осіб та/або груп осіб; забезпечення рівності перед законом осіб та/або груп осіб; поваги до гідності кожної людини; забезпечення рівних можливостей осіб та/або груп осіб</i>	так

Чек-лист 3

Оцінка відповідності проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо посилення гарантій здійснення повноважень Регулятора у сферах енергетики та комунальних послуг» вимогам нормопроєктувальної техніки

Підсумкова оцінка: невідповідний.

Критерії оцінки:

1	<i>Проект акта відповідає вимогам нормопроєктувальної техніки</i>	ні
1.1	чи відповідає назва проекту акта його змісту	
1.2	чи відповідає проект акта вимогам щодо виду нормативно-правового акта	
1.3	чи дотримано вимог щодо вичерпності охоплення кола питань, що належать до предмета правового регулювання проекту акта	
1.4	чи не виходить зміст проекту акта за межі предмета його правового регулювання	
1.5	чи дотримано вимог щодо зменшення до мінімуму кількості актів з одного питання	
1.6	чи дотримано вимог щодо неприпустимості повтору нормативних положень, визначених раніше прийнятими актами	
1.7	чи дотримано вимог щодо узгодженості положень проекту акта з актами законодавства	ні

1.8	чи дотримано вимог щодо внесення змін до актів законодавства, визнання їх такими, що втратили чинність, або скасування	
1.9	чи дотримано вимог правил нормопроектувальної техніки щодо посилань на інші акти законодавства	
1.10	чи дотримано вимог щодо написання найменувань органів державної влади, інших державних органів, підприємств, установ, організацій	
1.11	чи дотримано вимог щодо зазначення джерел опублікування актів законодавства	
1.12	чи є проєкт акта логічно послідовним з точки зору викладу тексту акта	
1.13	чи дотримано вимог щодо взаємозв'язку нормативних положень та структури проєкту акта	ні
1.14	чи дотримано вимог щодо належної ясності викладу, точності, лаконічності та доступності мови проєкту акта	ні
1.15	чи дотримано вимог щодо неприпустимості в проєкті акта суперечності смислового плану	
1.16	чи дотримано вимог щодо термінології нормативно-правового акта	ні
1.17	чи дотримано вимог стосовно стилю і викладу тексту проєкту акта	
1.18	чи дотримано вимог щодо правил застосування слів іноземного походження	
1.19	чи дотримано вимог щодо відсутності в проєкті акта значної кількості винятків із загальних правил	
1.20	чи дотримано інших вимог нормопроектувальної техніки	

Обґрунтування зазначених невідповідностей (неузгодженостей):

№ з/п	Положення проєкту акта	Обґрунтування невідповідності (неузгодженості)	Пропозиція щодо усунення невідповідностей (неузгодженостей)
1 (1.7)	Абзацом п'ятим підпункту 6 пункту 3 розділу I проєкту Закону пропонується внести зміни до частини п'ятої статті 8 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», згідно з якими <i>на працівників центрального апарату і територіальних органів Регулятора не поширюється правовий статус державних службовців</i>	Звертаємо увагу, що спеціальним законом, який визначає принципи, правові та організаційні засади забезпечення публічної, професійної, політично неупередженої, ефективною, орієнтованою на громадян державної служби, є Закон України «Про державну службу». Частиною третьою статті 3 зазначеного Закону визначений перелік посад, на які не поширюється дія цього Закону. Враховуючи викладене, вважаємо, що відповідні зміни слід внести у статтю 3 Закону України «Про державну службу».	Доопрацювати проєкт Закону з урахуванням викладеного
2 (1.14)	Абзацами шостим і восьмим підпункту 6 пункту 3 розділу I проєкту Закону	Згідно з усталеною практикою нормопроектування під час підготовки тексту проєкту акта слід дотримуватися такого	Проект Закону потребує відповідного перегляду та

	<p>пропонується передбачити, що працівниками Регулятора є службовці та обслуговуючий персонал (працівники, які виконують функції з обслуговування) Регулятора.</p> <p><i>Критерії розподілу посад працівників Регулятора на службовців та обслуговуючий персонал визначаються Регулятором як колегіальним органом відповідно до цього Закону з урахуванням законодавства про працю</i></p>	<p>принципу, як належна ясність викладу, точність опису, який базується на правильному та професійно грамотному доборі слів і словосполучень (термінів), точності, лаконічності і водночас доступності мови актів. Зазначаємо, що з положень проекту Закону не вбачаються критерії розподілу таких посад</p>	<p>доопрацювання в цій частині</p>
<p>3 (1.14, 1.16)</p>	<p>Абзацами сьомим, восьмим підпункту 15 пункту 3 розділу I проекту Закону пропонується внести зміну до абзацу першого частини шостої статті 19 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», згідно з якою <u>планові перевірки суб'єктів господарювання та відокремлених підрозділів (філій), яким Регулятором встановлено окремі тарифи на товари (послуги), що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, проводяться не частіше одного разу на рік відповідно до річних планів, які затверджуються Регулятором до 1 грудня року, що</u></p>	<p>Абзацами другим, четвертим підпункту 15 пункту 3 розділу I проекту Закону пропонується частину першу статті 19 вказаного Закону викласти у редакції, згідно з абзацом другим якої у разі <u>встановлення Регулятором відокремленим підрозділам (філіям) суб'єкта господарювання окремих тарифів та схвалення інвестиційних програм, Регулятор може проводити окремі перевірки відокремлених підрозділів (філій) такого суб'єкта господарювання.</u></p> <p>Запропоновані підпунктом 15 пункту 3 розділу I проекту Закону положення потребують доопрацювання з метою узгодження між собою в частині визначення ознак відокремлених підрозділів (філій) суб'єктів господарювання, перевірку яких може здійснювати Регулятор.</p> <p>Крім того, з метою дотримання принципу юридичної визначеності потребують уточнення положення щодо встановлення Регулятором <u>окремих тарифів</u></p>	<p>Проект Закону потребує відповідного доопрацювання з урахуванням викладеного</p>

	<p>передує плановому, та оприлюднюються на його офіційному вебсайті</p>	<p>відокремленим підрозділам (філіям) суб'єкта господарювання, оскільки законодавством не передбачено вживання терміна «окремі тарифи»</p>	
4 (1.16)	<p>Підпунктом 10 пункту 3 розділу I проекту Закону викладається в новій редакції стаття 12 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», в якій вживається конструкція «члени Регулятора, працівники центрального апарату» (у відповідних відмінках)</p>	<p>Абзацами шостим, сьомим підпункту 6 пункту 3 розділу I проекту Закону передбачається, що <u>працівниками</u> Регулятора є <u>службовці</u> та обслуговуючий персонал (працівники, які виконують функції з обслуговування) Регулятора. <u>Службовцями</u> Регулятора вважаються <i>Голова Регулятора, члени Регулятора</i>, керівник апарату Регулятора, інші керівні працівники та спеціалісти апарату Регулятора, які безпосередньо беруть участь у здійсненні повноважень Регулятора.</p> <p>Таким чином, поняття «<i>працівники Регулятора</i>» охоплюють членів Регулятора</p>	<p>Доопрацювати підпункт 10 пункту 3 розділу I проекту Закону з урахуванням викладеного</p>
5 (1.7, 1.14)	<p>До підпункту 15 пункту 3 розділу I проекту Закону, яким, зокрема, пропонується викласти частину восьмої статті 19 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» у новій редакції, реченням другим абзацу тринадцятого якої передбачається, що <u>датою отримання такого акта буде вважатися дата їх особистого вручення, що підтверджується підписом одержувача або третій календарний день від дати отримання поштовим відділенням зв'язку, в якому обслуговується</u></p>	<p>Запропоноване проектом Закону формулювання в частині отримання акта перевірки є стилістично невдалим, не відповідає принципу юридичної визначеності та в цілому викладене у спосіб, що не забезпечить досягнення мети норми, якою, як можна припустити з аналізу проекту Закону, є забезпечення отримання суб'єктом господарювання акта про результати позапланової невідзної перевірки з метою його подальшого підписання.</p> <p>Насамперед слід зауважити, що як у чинній редакції Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», так і в проекті Закону не конкретизовано зміст поняття «<i>одержувач</i>». У зв'язку з цим постає питання, хто в розумінні проекту Закону може бути одержувачем суб'єкта</p>	<p>Підпункт 15 пункту 3 розділу I проекту Закону потребує перегляду та доопрацювання</p>

	<p><i>одержувач</i></p>	<p>господарювання (керівник, уповноважена ним особа чи будь-який працівник суб'єкта господарювання, який поставить свій підпис).</p> <p>Крім того, виглядає необґрунтованим підхід у частині визначення, що <i>датою отримання акта буде вважатися третій календарний день від дати отримання поштовим відділенням зв'язку..».</i></p> <p>У свою чергу підтвердження вручення або відмови від вручення відповідного акта може бути забезпечено шляхом його направлення <i>реєстрованим поштовим відправленням</i>, яким у розумінні Закону України «Про поштовий зв'язок» є поштове відправлення, яке приймається для пересилання з видачею розрахункового документа, <i>пересилається з приписуванням до супровідних документів та вручається одержувачу під розписку (шляхом проставлення письмового або електронного підпису) або з фіксацією технічними засобами.</i></p> <p>Крім того, слід враховувати, що у разі надсилання акта про результати позапланової невіізної перевірки засобами поштового зв'язку за допомогою офіційного вебсайту оператора поштового зв'язку перевіряється за штриховим кодовим ідентифікатором поштового відправлення факт його вручення адресату, відмови адресата від одержання чи повернення відправнику у зв'язку з відсутністю адресата або закінченням встановленого строку зберігання поштового відправлення. У зв'язку з цим у разі необхідності проектом Закону можна передбачити, що сканована копія відомостей за результатами такої перевірки долучатиметься до відповідних матеріалів справи.</p>	
--	-------------------------	--	--

		Також звертаємо увагу, що статтею 75 Закону України «Про адміністративну процедуру» передбачений більш ширший перелік способів доведення адміністративного акта до відома особи з метою забезпечення права особи бути повідомленою про прийнятий адміністративний акт, який стосується її прав, свобод, законних інтересів, обов'язків	
6 (1.7, 1.14)	<p>До підпункту 16 пункту 3 розділу I проекту Закону, яким пропонується статтю 21 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» доповнити новою частиною 4¹ та частину 5 викласти у новій редакції:</p> <p>«4¹. <u>Регулятор припиняє розгляд скарги, вирішення спору у разі відсутності порушення законодавства та/або ліцензійних умов або усунення суб'єктом господарювання таких порушень у процесі врегулювання спору, питання не належить до компетенції Регулятора, набрало законної сили рішення суду з питання, щодо розгляду якого заявник звернувся до Регулятора, укладення сторонами спору угоди про врегулювання спору, відмови заявника від своїх вимог та з інших підстав, зазначених у порядку, затвердженому Регулятором.</u></p>	<p>Запропоновані положення не забезпечують дотримання принципу правової визначеності, складовою якого є вимога «якості закону», згідно з якою норми закону мають бути достатньо доступними, чітко сформульованими і передбачуваними у своєму застосуванні.</p> <p>Згідно з конституційними приписами органи державної влади та їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.</p> <p>Таким чином, вичерпний перелік підстав припинення Регулятором розгляду скарг та вирішення спорів є предметом регулювання закону та не може додатково закріплюватись на рівні порядку, затвердженого Регулятором, як це на сьогодні декларує проект Закону.</p> <p>Аналіз частини 4¹ статті 21 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» в редакції проекту Закону не виявив положень, які б свідчили про те, що припинення розгляду скарги здійснюється на підставі вмотивованого рішення Регулятора.</p> <p>Частина п'ята статті 21 зазначеного Закону в редакції проекту Закону передбачає</p>	Підпункт 16 пункту 3 розділу I проекту Закону потребує перегляду та доопрацювання

	<p>Про припинення розгляду скарги, вирішення спору Регулятор письмово повідомляє заявників з обґрунтуванням причини такого припинення.»;</p> <p>«5. <u>За результатами розгляду скарги, вирішення спорів Регулятор приймає рішення про припинення порушення суб'єктом господарювання, що провадить діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, або суб'єктом, що належить до особливої групи споживачів, законодавства у відповідній сфері та/або ліцензійних умов...</u>»</p>	<p>прийняття Регулятором за <u>результатами розгляду скарги лише рішення про припинення порушення суб'єктом господарювання</u>, на протипагу чинній редакції.</p> <p>У свою чергу з аналізу підстав (випадків), які розробник декларує в частині 4¹ статті 21 в редакції проекту Закону, можна дійти висновку, що у проекті Закону доцільно передбачити, що за результатами розгляду скарги Регулятор приймає одне з таких мотивованих рішень:</p> <ul style="list-style-type: none"> про припинення порушення суб'єктом господарювання; про відмову в задоволенні скарги; про залишення скарги без розгляду по суті; про припинення розгляду скарги 	
7 (1.13)	<p>Підпунктом 1 пункту 4 розділу I проекту Закону у частині другій статті 4 Закону України «Про правотворчу діяльність» пропонується перелік суб'єктів правотворчої діяльності доповнити Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг</p>	<p>Звертаємо увагу, що частина друга статті 4 Закону України «Про правотворчу діяльність» до суб'єктів правотворчої діяльності вже відносить <i>органи державної влади</i> та інші суб'єкти публічного права, які згідно із законом здійснюють від імені держави правотворчу діяльність та юрисдикція яких поширюється на територію України (далі – інший державний орган).</p> <p>Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, охоплюється терміном «органи державної влади, ... юрисдикція яких поширюється на територію України», тому вважаємо недоцільним доповнення вказаного положення Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг</p>	<p>Підпункт 1 пункту 4 розділу I проекту Закону потребує виключення</p>
8 (1.7)	<p>Підпункти 2, 3 пункту 4 розділу I</p>	<p>Звертаємо увагу, що Законом України від 21 серпня 2024 року</p>	<p>Вилучити підпункти 2, 3</p>

	<p>проекту Закону в частині запропонованих змін до пункту 1 частини п'ятої статті 56 та до підпункту 14 пункту 2 розділу XIV «Прикінцеві положення» Закону України «Про правотворчу діяльність»</p>	<p>№ 3915-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання окремих питань використання термінології у сфері енергетики» запропоновані у проекті Закону зміни вже внесені до Закону України «Про правотворчу діяльність» та набули чинності 18 вересня 2024 року.</p> <p>Також інформуємо, що запропонована проектом Закону та чинна редакція підпункту 14 пункту 2 розділу XIV «Прикінцеві положення» Закону України «Про правотворчу діяльність» (рішення Регулятора або їх окремі частини можуть бути оскаржені фізичними чи юридичними особами до адміністративного суду в порядку, встановленому законом) звужує право осіб на належний захист їх прав.</p> <p>Так, Закон України «Про адміністративну процедуру» гарантує особам право на належний захист їх прав, зокрема, щодо можливості досудового та судового оскарження рішень публічної адміністрації.</p> <p>Відповідно до положень статей 18, 79 зазначеного Закону особа має право на оскарження рішень, дій чи бездіяльності адміністративного органу в порядку адміністративного оскарження відповідно до цього Закону та/або в судовому порядку.</p> <p>Суб'єктом розгляду скарги в рамках адміністративного оскарження є адміністративний орган вищого рівня (з урахуванням особливостей, визначених частиною третьою цієї статті), якщо інший суб'єкт не передбачений законом.</p> <p>При цьому звертаємо увагу, що отримання негативного для скаржника рішення за підсумками адміністративного оскарження не позбавляє його</p>	<p>пункту 4 розділу I проекту Закону</p>
--	---	---	--

		права звернутися з повторною скаргою з цього ж питання, але вже до суду	
--	--	---	--

Чек-лист 4

Оцінка відповідності проєкту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо посилення гарантій здійснення повноважень Регулятора у сферах енергетики та комунальних послуг» принципу забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків

Підсумкова оцінка: відповідний.

Критерії оцінки:

1	<i>Проект акта законодавства:</i>	
1.1	відповідає міжнародним договорам України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, та резолюціям міжнародних конференцій, міжнародних організацій, її органів	так
1.2	відповідає національному законодавству України у сфері забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків	так
1.3	внаслідок прийняття нормативно-правового акта неможливе в короткостроковій або довгостроковій перспективі погіршення/послаблення захисту прав жінок/чоловіків	так
1.4	при підготовці проєкту акта законодавства зібрані та проаналізовані дані з розбивкою за статтю та віком	–
1.5	при підготовці проєкту акта законодавства визначені та враховані потреби жінок і чоловіків, хлопчиків та дівчаток	–
1.6	не містить положень прямої або непрямої дискримінації, підбурювання або утиску на основі статі особи або групи осіб	так
1.7	забезпечує збалансовану участь та рівні можливості для жінок і чоловіків різних груп у виборчому процесі, прийнятті рішень на всіх рівнях, представленості у державних органах та органах місцевого самоврядування, політичній чи громадській діяльності	так
1.8	не містить положень, які можуть призвести до обмеження прав або можливостей жінок або чоловіків у соціально-економічній сфері, доступі до інфраструктури та послуг, зайнятості, праці та одержанні винагороди за неї, у сфері підприємництва та соціального захисту, громадянства, шлюбу, сімейних відносин, материнства і батьківства, охорони здоров'я тощо	так
1.9	позитивні дії мають правомірну об'єктивно обґрунтовану мету, спрямовану на усунення юридичної/фактичної нерівності у можливостях жінок і чоловіків щодо реалізації прав і свобод	–

Оцінка відповідності проєкту міжнародного договору України, який пропонується схвалити (підписати) згідно з проєктом акта законодавства, Конституції та законам України

Підсумкова оцінка: проєкт Закону не є проєктом акта законодавства, яким пропонується схвалення (підписання) проєкту міжнародного договору України.

Критерії оцінки:

1	<i>Проект міжнародного договору України відповідає Конституції України</i>	
2	<i>Проект міжнародного договору України відповідає законам України</i>	
3	<i>Інше</i>	